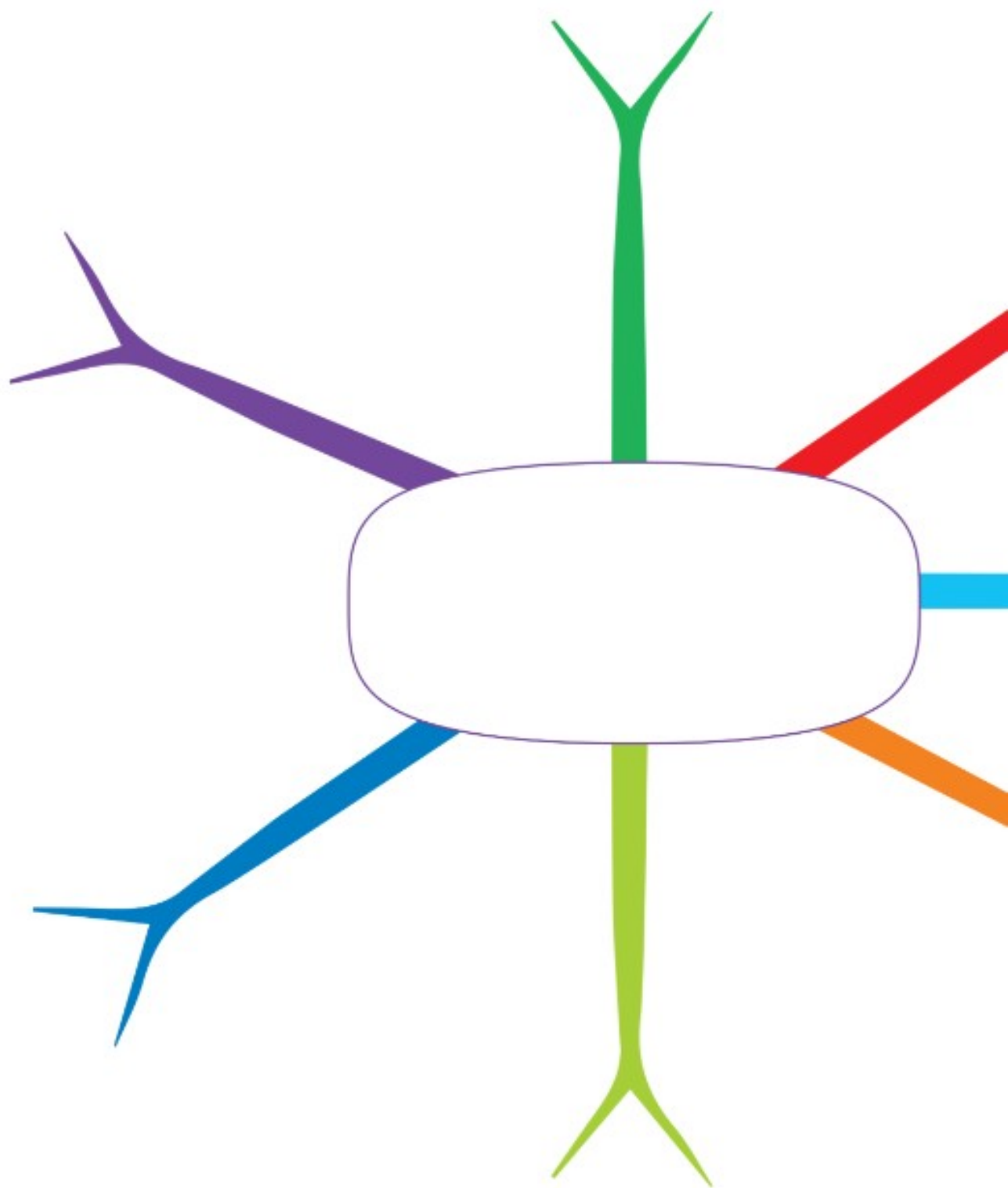

1

MAAK JE EIGEN OVERZICHT

Mindmap hunebedbouwers

Vraag van
vandaag

Hoe vertellen vondsten het verhaal van de hunebedbouwers?

1

Bekijk de voorwerpen en beantwoord de vraag.

Stel je voor: Een archeoloog wil meer weten over de hunebedbouwers. Zou hij het voorwerp willen onderzoeken? Leg uit waarom.

Het bouwen van het
hunebed gaat goed.

Groet van Betram,
leerling
hunebedbouwer.

2

Lees samen bron 1 en vul in.

Zoek de juiste woorden in de tekst.

- 1 Hunebedbouwers waren _____.
- 2 Ze leefden in een _____ groepje huizen bij elkaar.
- 3 Wat we over de hunebedbouwers weten, weten we door _____.
- 4 Archeologen doen nog steeds _____.
- 5 In het _____ kom je alles over de hunebedden te weten.

Archeologen verzamelen puzzelstukken

- 1 In Borger in de provincie Drenthe staat het Hunebedcentrum. Het is een archeologisch museum waar je alles over hunebedden te weten komt. Je ziet er hunebedbouwers. Dat waren boeren die in een klein groepje huizen bij elkaar woonden. Eten bewaarden ze in bekken in de vorm van een trechter.
- 5 **Zag het er in die tijd echt zo uit?**
Riemke is archeoloog. Ze doet onderzoek en werkt in het Hunebedcentrum. Ze vertelt: 'Wat we weten, weten we door opgravingen. In de hunebedden zijn gereedschappen, potten, bekken en sieraden gevonden. Maar waarom die voorwerpen daar lagen, weten we niet zeker. We denken dat de mensen geloofden in een leven na de dood. Dan had je dus eten nodig. Waarschijnlijk zat dat in die potten en bekken. En gereedschap kon je natuurlijk ook niet missen. Zoals een bijl om hout te hakken. Er zijn in hunebedden bijlen gevonden waar nog geen gat inzat voor de steel. Of ze waren nog niet gepolijst.'

Waarom zouden ze zo'n onaffe bijl meegeven aan een dode?

- 15 Riemke: 'Wat de mensen toen dachten en geloofden, weten we niet. Maar misschien dacht de familie van de dode: deze bijl kan hij in zijn volgende leven zelf afmaken. Zo'n onaffe bijl wijst er dus misschien op dat ze inderdaad in een tweede leven geloofden.'

3

Bekijk de plaatjes en beantwoord de vragen.

- Schrijf bij elk voorwerp wat je denkt dat het is.
- Overleg met je maatje waarvoor elk voorwerp werd gebruikt.

4

Beantwoord de vragen.

a Bekijk bron 2. Je ziet daar de hunebedbouwers zoals ze vroeger leefden. Stel dat ze nu in het Hunebedcentrum komen. Wat zouden ze denken over de spullen die daar in het museum liggen?

1 We zijn er trots op, want _____

2 We vinden het gek, want _____

3 We willen weten waarom deze spullen bij elkaar liggen, want _____

b Stel dat er over 1000 jaar een museum over onze tijd is.

1 Welk voorwerp uit jouw huis kan in het museum liggen?

2 Wat vind je ervan als dat voorwerp dan in een museum ligt?

BRON 2

BRON 3

5

Kies je opdracht.

A Stel, je bent een archeoloog. Wat wil je dan graag vinden? Schrijf erover of teken het.

B Bekijk bron 3. Stel, je vindt dit voorwerp. Welk verhaal kun je erbij bedenken?

ZO ZIT HET BIJ ARGHEOLOGIE

Ik weet nu dat vondsten een verhaal vertellen.

Ik ga nu _____

Vraag van
vandaag

Wat zijn de provincies van Nederland en waar liggen ze?

BRON 1 NEDERLAND PROVINCIES EN HOOFDSTEDEN

1**Vul in.**

Gebruik bron 1 en de kaart *Nederland Provincies en hoofdsteden* op pagina 13 in de atlas.

Zoek de namen op van de provincies en hoofdsteden die ontbreken en vul ze in.

Provincies	Hoofdstad van Nederland
A Friesland – Fryslân	1 Amsterdam
B _____	Provinciehoofdsteden
C Drenthe	2 _____
D Overijssel	3 Groningen
E Gelderland	4 Assen
F Flevoland	5 _____
G Utrecht	6 Arnhem
H Noord-Holland	7 Lelystad
I Zuid-Holland	8 Utrecht
J _____	9 _____
K Noord-Brabant	10 Den Haag
L _____	11 _____
Landen	12 's-Hertogenbosch
DU Duitsland	13 Maastricht
BE België	

2**Vul in.**

Gebruik de windroos in bron 1. Vul de juiste windstreek in.

- 1 Friesland ligt ten _____ van Groningen.
- 2 De provincie Utrecht ligt ten _____ van Zuid-Holland.
- 3 Noord-Brabant ligt ten _____ van Gelderland.
- 4 Maastricht ligt in het _____ van de provincie Limburg.

3

Vul in.

Vul de tekst in voor jouw woonplaats.
Je mag een kaart uit de atlas gebruiken.

Ik woon in (naam woonplaats) _____. Als je vanuit
mijn woonplaats naar het noorden gaat, dan kom je in (stad of dorp)
_____. En als je naar het (kies zelf een richting)
_____ gaat, dan kom je in _____.

4

Maak de opdrachten.

Gebruik de kaart *Drenthe* op pagina 20 in de atlas.

- a Teken in het kaartje hieronder een stip waar de plaats Emmen ligt.
Zet er een E bij.
- b De hunebedden liggen tussen Assen en Emmen.
Teken in het kaartje een rijtje hunebedden op de juiste plek.
- c Het Hunebedcentrum ligt in Borger.
Zoek Borger op de atlaskaart.
Teken in het kaartje op de plek van Borger een huisje met HC erin.
Schrijf de naam Borger erbij.

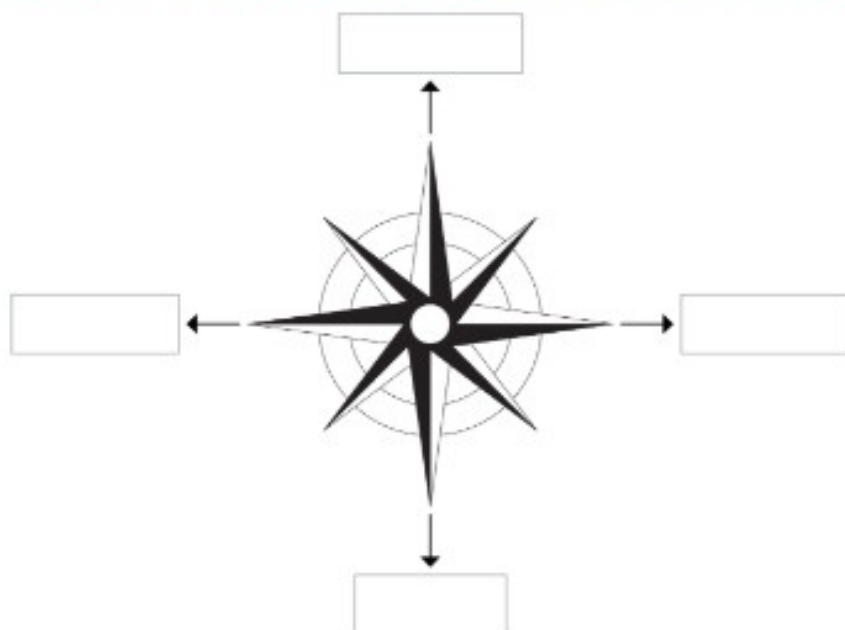
Kies je opdracht.

A Maak een folder.
De familie Methusalem komt op vakantie naar jouw provincie. Ze vinden het leuk om oude dingen te bekijken. Wat kunnen ze in jouw provincie bekijken? Maak een folder en zet er een routebeschrijving bij.

B Maak een kaart.
Nederland is verdeeld in twaalf provincies. Dat is niet altijd zo geweest. Het kan dus ook best anders. Verzin een andere manier om Nederland in te delen. Gebruik het printblad bij deze opdracht.

ZO ZIT HET BIJ DE WINDRICHTINGEN

Zo onthoud ik de windrichtingen: _____

Ik weet nu wat de provincies van Nederland zijn en waar ze liggen.

Ik ga nu _____

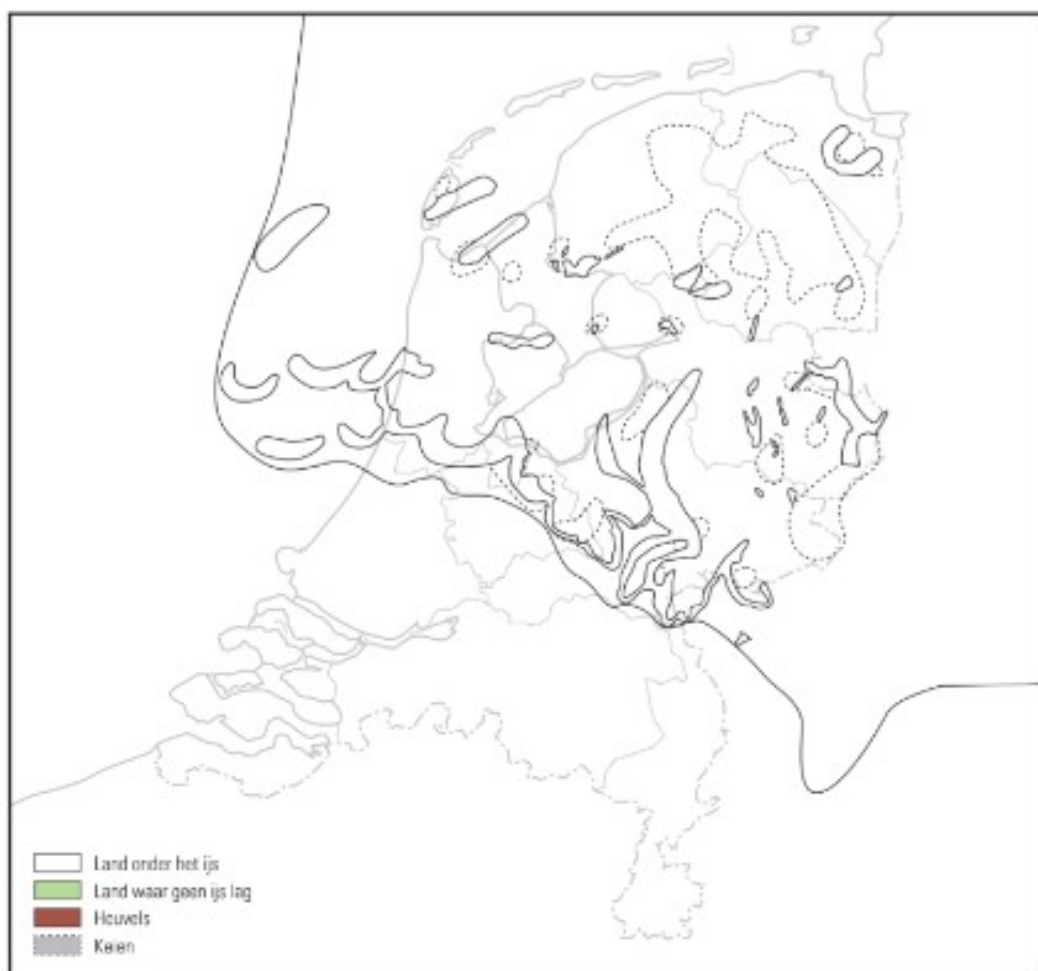

Vraag van
vandaag

Hoe komen de grote stenen van de hunebedden in Drenthe?

1

Kleur de kaart volgens de legenda.

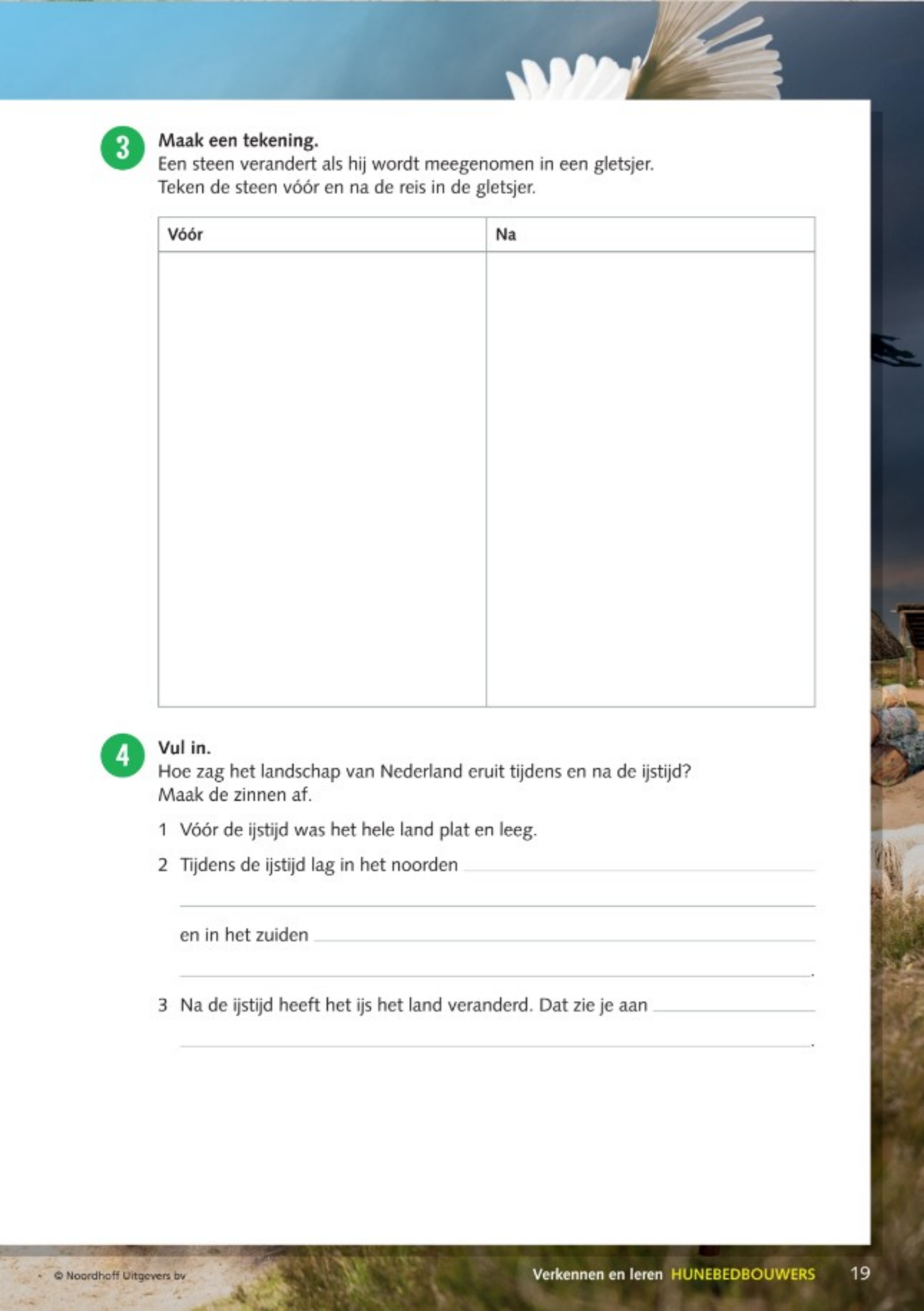

2

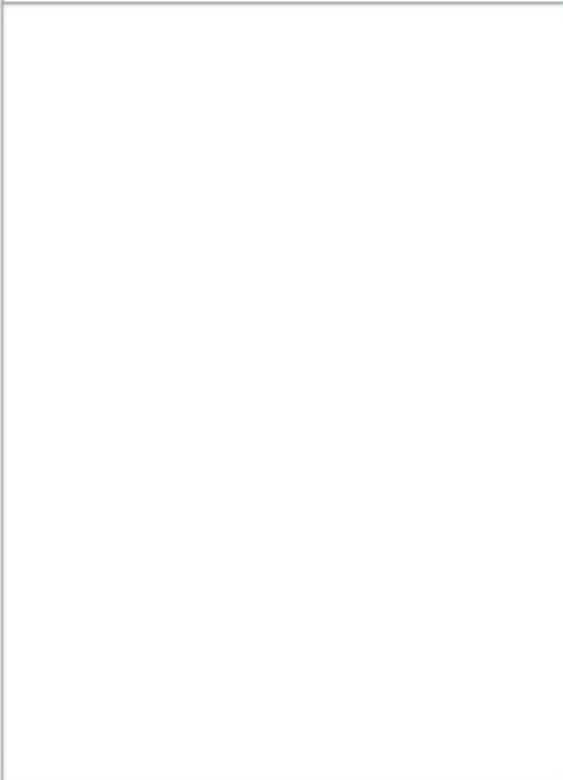
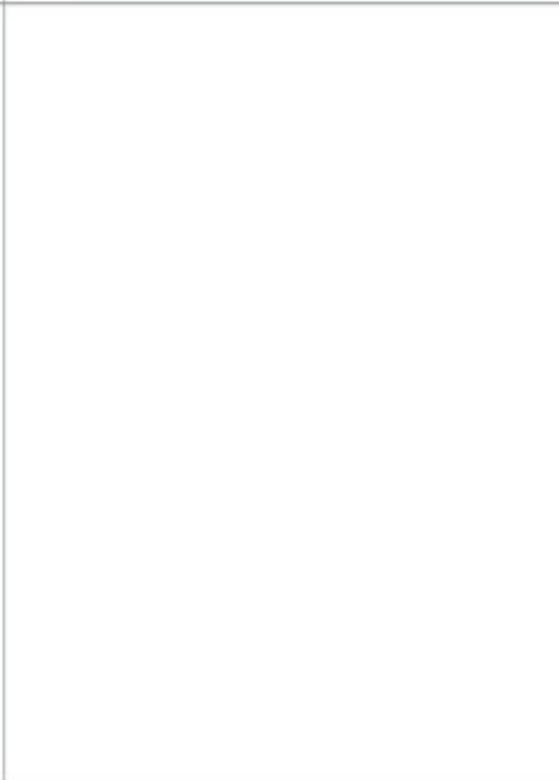
Kruis aan.

Welke provincies lagen helemaal onder het ijs of voor een groot deel onder het ijs?

☐ Groningen	☐ Overijssel	☐ Noord-Holland	☐ Noord-Brabant
☐ Friesland	☐ Gelderland	☐ Zuid-Holland	☐ Zeeland
☐ Drenthe	☐ Flevoland	☐ Utrecht	☐ Limburg

3**Maak een tekening.**

Een steen verandert als hij wordt meegenomen in een gletsjer.
Teken de steen vóór en na de reis in de gletsjer.

Vóór	Na
	

4**Vul in.**

Hoe zag het landschap van Nederland eruit tijdens en na de ijstijd?
Maak de zinnen af.

- 1 Vóór de ijstijd was het hele land plat en leeg.
- 2 Tijdens de ijstijd lag in het noorden _____
_____ en in het zuiden _____
_____.
- 3 Na de ijstijd heeft het ijs het land veranderd. Dat zie je aan _____
_____.

4 ZWERFKEIEN

BRON 1

5

Maak een tekening.

- 1 Maak een tekening van waar jij woont. Teken de voorkant van jouw huis in de straat.
- 2 Kijk naar bron 1. In de tijd van de hunebedbouwers zag ons land er heel anders uit dan nu. Zet in je tekening een rondje om drie dingen die heel anders zijn dan de tijd van de hunebedbouwers.

6

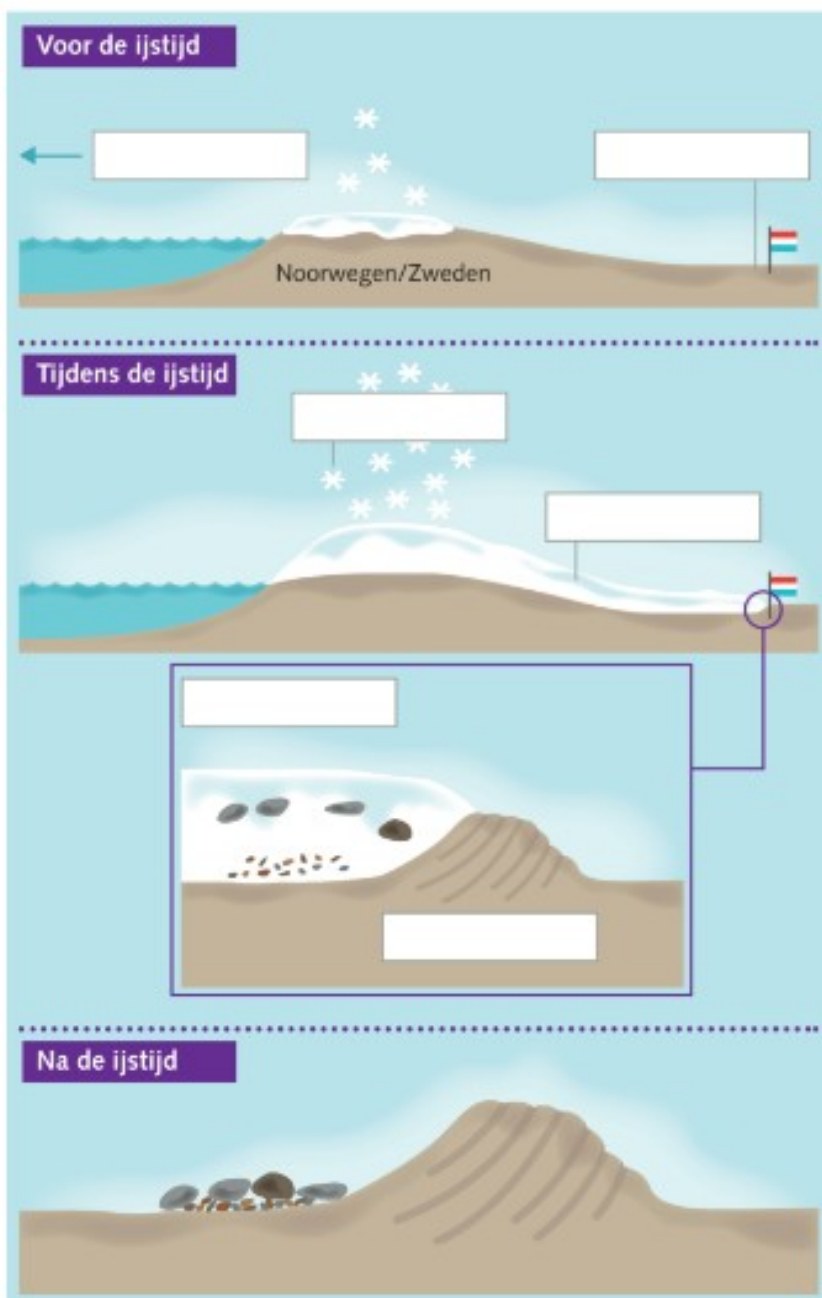
Kies je opdracht.

- A** Lang geleden nam de gletsjer alles mee wat los zat. Als er nu weer een ijstijd zou komen, wat neemt de gletsjer dan mee?
- 1 Schrijf minimaal drie dingen op.
 - 2 Teken een voorwerp als het ijs is verdwenen.

- B** Kies twee stenen van het begin van de les.

- 1 Beschrijf de verschillen tussen de stenen.
- 2 Teken de stenen zo goed mogelijk na.

ZO ZIT HET BIJ DE IJSTIJD

Ik weet nu dat zwerfkeien in de ijstijd met het ijs in Drenthe zijn gekomen.

Ik ga nu _____

Vraag van
vandaag

Hoe konden de hunebedbouwers van zwerfkeien een hunebed bouwen?

1

Doe de proef 'rollen, rollen, rollen'.

Dit heb je nodig: 8 ronde potloden en een speelblok.

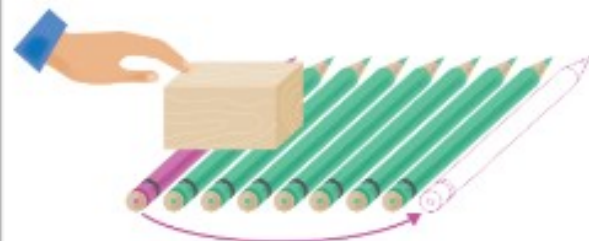
Stap 1 Leg de potloden naast elkaar op tafel.

Stap 2 Leg er een blok op.

Stap 3 Duw met je hand tegen het blok, zodat het over de rollende potloden beweegt. Houd je een potlood achteraan over? Leg dat dan weer voor het voorste potlood.

Stap 4 Zorg nu ook dat het blok om de bocht kan gaan. Hoe leg je de potloden dan neer? Probeer het uit en teken het.

Stap 5 Stel dat je met het blok een helling op moet, zoals de hunebedbouwers met hun kei de heuvel op moesten. Maak een helling met een boek met een blok eronder.

Stap 6 Probeer nu weer het blok met potloden erover heen te bewegen. Wat valt je op? Bespreek het met je maatje.

2

Doe de proef 'tillen en duwen'.

Dit heb je nodig: een liniaal, een gum, speelblokken in verschillende groottes.

Stap 1 Maak een hefboom van de liniaal met de gum eronder.	
Stap 2 Leg het kleinste speelblok op één kant van de liniaal.	
Stap 3 Je ziet dat de liniaal direct omslaat naar de kant van het blok. Ervaar hoe hard je op de andere kant van de liniaal moet duwen om de liniaal weer in evenwicht te krijgen.	
Stap 4 Doe hetzelfde met de grotere speelblokken. Ervaar het verschil in de kracht die je moet gebruiken.	
Stap 5 Leg nu de gum op 5 centimeter van de nul. Leg het zwaarste blok op de andere kant van de liniaal. Voel hoe hard je moet drukken.	
Stap 6 Verschuif dan de gum naar het midden van de liniaal op 10 centimeter. Probeer het nu nog eens.	
Stap 7 Verschuif daarna de gum naar 15 centimeter op de liniaal. Herhaal de proef.	

3

Vul in.

Schrijf in kolom 3 van de tabel hoeveel kracht je nodig had bij de proeven. Kies uit: *meeste* / *minder* / *minste* kracht.

	Aantal centimeter	Kracht die ik nodig had
	5	
	10	
	15	

4

Beantwoord de vraag.

Welke hulpmiddelen kun je tegenwoordig gebruiken om heel zware dingen te tillen? Noem er twee.

- 1 _____
- 2 _____

5

Kies je opdracht.

A Kies nog een ander voorwerp dat lichter is dan een bouwblok. Maak een hefboom met een liniaal en een gum.

Leg het bouwblok aan de ene kant van de liniaal en het andere voorwerp aan de andere kant. Zorg dat de liniaal in evenwicht komt.

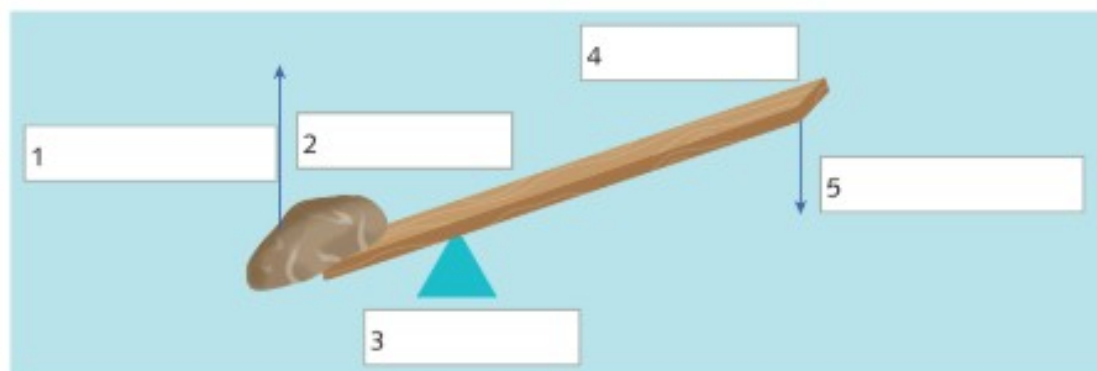
Schrijf op hoe je dat hebt gedaan.

B De hunebedbouwers rolden en tilden de zwerfkeien zelf. Dat kostte veel kracht.

Zou je het gebruik van dieren aanbevelen aan de hunebedbouwers bij tillen, rollen en duwen?

Leg je antwoord uit.

ZO ZIT HET BIJ EEN HEFBOOM

Opstelling hefboom	Zoveel kracht is nodig

Ik weet nu dat de zwerfkeien zijn verplaatst met hulpmiddelen zoals boomstammen en hefboomen.

Ik ga nu _____

Tijdwijzer

Vraag van
vandaag

Wat kenmerkt de Tijd van jagers en boeren?

1 Kleur en schrijf op.

- 1 Kleur de Tijd van jagers en boeren.
- 2 Schrijf de jaartallen op de juiste plek bij de tijdbalk:

150 000 jaar geleden

3000 v.C.

- 3 Zet een streep bij 7500 jaar voor Christus. Schrijf hier: Trijntje.

2 Verbind.

Welke zinsdelen horen bij elkaar? Trek lijnen.

Het eerste tijdvak heet

heet het ook wel: de prehistorie.

Omdat er geen
geschreven bronnen zijn,

zijn gevonden bij Maastricht.

Het jaar 1 staat voor

de Tijd van jagers en boeren.

De oudste sporen van
de mens in Nederland

het jaar van de geboorte
van Christus.

Tijd van jagers en boeren

3000 v.C.

jaar 1

500 n.C.

3 Zet een rondje om de juiste antwoorden.
Wat zou een jager-verzamelaar doen?

naar school gaan gereedschappen maken jagen
bessen, kastanjes en zo verzamelen een tekstberichtje
sturen vuur maken koken een boek lezen

6 DE TIJD VAN JAGERS EN BOEREN

4 Schrijf op.

Op de foto hieronder zie je Trijntje. Zij leefde in de tijd van jagers-verzamelaars. Stel dat jij in die tijd leefde, wat zou je dan graag willen leren? Kruis de taak aan die je wilt leren en leg uit waarom je deze zou willen leren.

☐ huiden bewerken	☐ vuur maken
☐ gereedschappen maken	☐ koken
☐ jagen	☐ botten schoonmaken
☐ bessen en noten verzamelen	

Ik zou deze taak willen leren, omdat _____

5 Kies je opdracht.

A Bedenk een recept dat een jager-verzamelaar gemaakt zou kunnen hebben.

Je kunt noten, bessen, rendiervlees, kruiden, bladeren, knollen en vis gebruiken.

B Ook bij de jagers-verzamelaars leefden kunstenaars die tekeningen en muziek maakten.

Bedenk wat de kunstenaars hebben gebruikt bij het maken van tekeningen en muziek en schrijf dit op.

Tijd van jagers en boeren

3000 v.C.

jaar 1

500 n.C.

ZO ZIT HET BIJ DE TIJD VAN JAGERS EN BOEREN

De tijdbalk laat de geschiedenis van _____ zien.

De tijdbalk is geordend in _____.

Uit de Tijd van jagers en boeren zijn er geen _____.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

Mensen:

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

Mensen verzamelden:

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Ik weet nu dat in de Tijd van jagers en boeren het schrift nog niet bestond en deze periode de prehistorie wordt genoemd.

Ik ga nu _____

Geschiedenis

Vraag van
vandaag

Hoe leefden de hunebedbouwers?

1

Lees samen bron 1 en maak de opdracht.

Onderstreep de voorwerpen en gereedschappen in bron 1.

2

Vul in.

Kijk wat je bij opdracht 1 hebt onderstreept. Geef bij elk materiaal voorbeelden van voorwerpen of gereedschappen die de hunebedbouwers gebruikten.

Materiaal	Voorwerp of gereedschap
leer	
hout	
bot	
klei	
steen	

3

Maak de zinnen af.

- 1 Een bijl maak je van steen, want steen _____.
- 2 Een zak maak je van leer, want leer _____.
- 3 Een pot maak je van klei, want klei _____.
- 4 Een naald maak je van bot, want bot _____.
- 5 Een handvat maak je van hout, want hout _____.

4

Beantwoord de vragen.

Bekijk bron 1. Waarvoor gebruiken wij nu nog leer, hout, klei en steen? Bedenk bij elk materiaal drie voorwerpen.

- 1 leer: _____
- 2 hout: _____
- 3 klei: _____
- 4 steen: _____

Een tijdmachine?

- 1 Mia kruipt achter haar hond Wip aan, onder het hunebed door dat vlak bij hun huis in het bos staat. Wip holt er aan de andere kant weer uit en Mia
- 5 volgt hem. Dan... staat ze stokstijf stil. Er staan ineens huizen, maar het zijn geen huizen van nu! Die houten palen, die muren van klei, die daken van riet! Ze herkent ze van de lessen
- 10 op school. Het is een nederzetting van de hunebedbouwers! 'Dat...dat kan niet!' stamelt Mia. Wip holt een zandweg richting de nederzetting op. 'Kom terug!' sist
- 15 Mia. Hij luistert niet, dus moet ze wel achter hem aan. Op een klein wekje staat vee nieuwsgierig naar ze te kijken: geiten en bruinbehaarde varkentjes. Er zijn ook kleine akkers
- 20 waar graan en andere gewassen op staan. Dat klopt, hunebedbouwers waren boeren, denkt Mia. Ze grijpt Wip bij zijn halsband. 'Hebbes!' Verstoopt achter een struik kijken ze toe. Voor het eerste huis zitten mensen bij een vuur. Een van hen hakt hout met een bijl van steen en een steel van hout. Hun kleding is van linnen, leer en bont. Een vrouw doet
- 25 brandnetels in een versierde pot van klei die half in het vuur staat. Ze giet er water bij uit een andere pot. Mia vraagt zich af of ze soep maakt. Een meisje van haar eigen leeftijd hurkt bij een grote platte steen met graankorrels erop. Ze maalt ze tot meel met een maalsteen. Mia ziet dat het zwaar werk is. Van het meel maken ze straks pap of koeken, weet ze.
- 30 Een oudere vrouw maakt een schoen van leer. Ze gebruikt touw en een naald van been. Een jongen schraapt vleesresten van een dierenhuid met een krabber van vuursteen.

- 'Mia!' klinkt het ineens. Papa's stem! De mensen bij het vuur kijken op. Zo snel ze kunnen duiken Mia en Wip weer onder het hunebed door
- 35 en... botsen tegen papa! 'Rustig!' lacht hij. 'Ik zocht jullie. We gaan eten.' 'Hune... hunebedbouwers!' Mia wijst naar de nederzetting, maar die... is ineens weg!
- 'Ben je weer gekke verhalen aan het verzinnen?' lacht papa. 'Neel' roept Mia. 'Ik ging onder het hunebed door en toen...'
- 40 'Aha! Het is een tijdmachine. Leuk!' Papa loopt al terug. Mia staart naar het hunebed. 'Een tijdmachine? Zou het echt?' fluistert ze. 'Wip! Morgen gaan we terug!'

5 Waarom gebruiken we geen bot meer om voorwerpen van te maken?

6 Maak de zinnen af.

We gebruiken nu veel materialen die hunebedbouwers niet kenden, zoals plastic en ijzer. Leg aan een hunebedbouwer uit wat plastic is. Gebruik in je uitleg materialen of voorwerpen die een hunebedbouwer kent.

1 Plastic is zo licht als _____.

2 Plastic is zo hard als _____.

3 Plastic is zo waterdicht als _____.

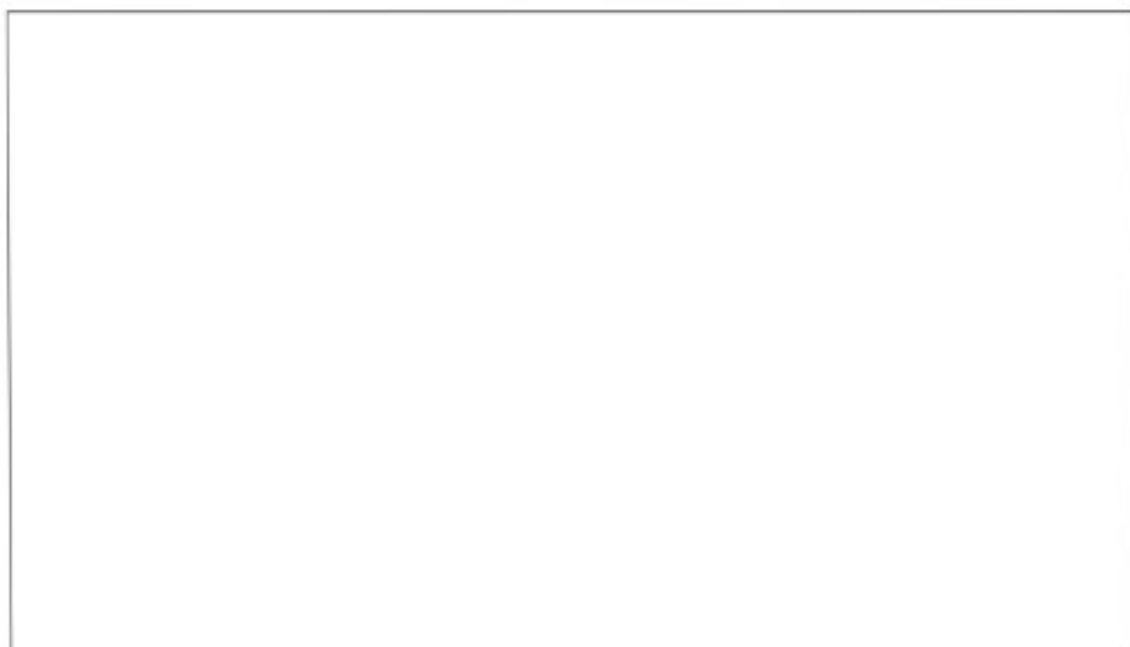
4 Plastic is zo onverslijtbaar als _____.

5 Plastic is zo _____.

7 Kies je opdracht.

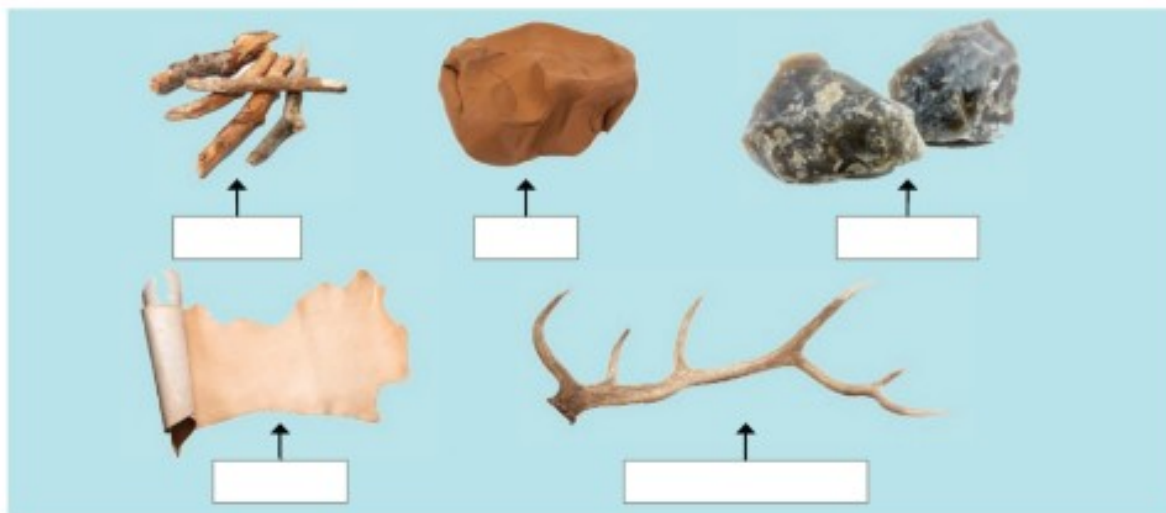
A Ontwerp één voorwerp.
Gebruik in je ontwerp twee of drie materialen. Kies uit: klei, leer, hout, steen en bot.

B Maak een plattegrond van een nederzetting. Teken in elk geval vijf huizen, een akker, een plek voor de dieren, een rivier en een bos.

ZO ZIT HET BIJ MATERIALEN VAN DE HUNEBEDBOUWERS

De hunebedbouwers gebruikten verschillende materialen uit de natuur om voorwerpen van te maken.

De materialen hebben verschillende eigenschappen.

Eigenschappen	Materialen				
	Leer	Hout	Bot	Klei	Steen
Licht					
Hard					
Waterdicht					
Verbrandt niet					
Makkelijk te vormen					
Makkelijk te bewerken					
Goed scherp te maken					
Moeilijk breekbaar					

Ik weet nu hoe de eerste boeren in ons land leefden.

Ik ga nu _____

Vraag van
vandaag

Waarom was graan het belangrijkste gewas voor de hunebedbouwers?

1

Doe je eigen onderzoek.

- a Onderzoek het graan. Bekijk de graankorrel en voel en proef eraan. Teken de graankorrel en schrijf op wat je ervaart.

Dit zie ik: _____

Dit voel ik: _____

Dit proef ik: _____

- b Onderzoek het stro. Bekijk het stro en voel en ruik eraan. Schrijf op waar je denkt dat het voor gebruikt kan worden.

Dit zie ik: _____

Dit voel ik: _____

Dit ruik ik: _____

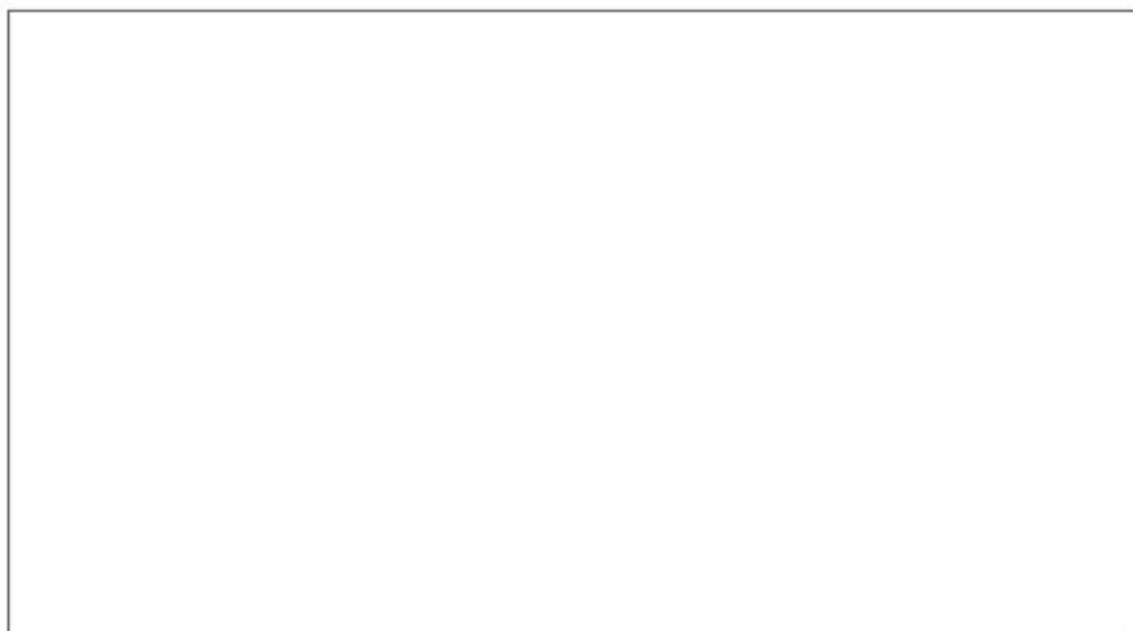
Hiervoor kun je stro gebruiken:

- c Onderzoek het brood. Bekijk de boterham en voel en proef eraan.
Teken de boterham en schrijf op wat je ervaart.
Zorg ervoor dat de graankorrels goed zichtbaar zijn op je tekening.

Dit zie ik: _____

Dit voel ik: _____

Dit proef ik: _____

2

Zet in de juiste volgorde.

Bekijk de plaatjes over de groei van graan. Nummer de plaatjes in de juiste volgorde.

3

Kruis aan.

Wat kun je van graan maken?

- ☐ aardappelpuree
- ☐ koekjes
- ☐ krentenbrood
- ☐ boter
- ☐ appelmoes
- ☐ macaroni
- ☐ pannenkoeken
- ☐ kaas

4

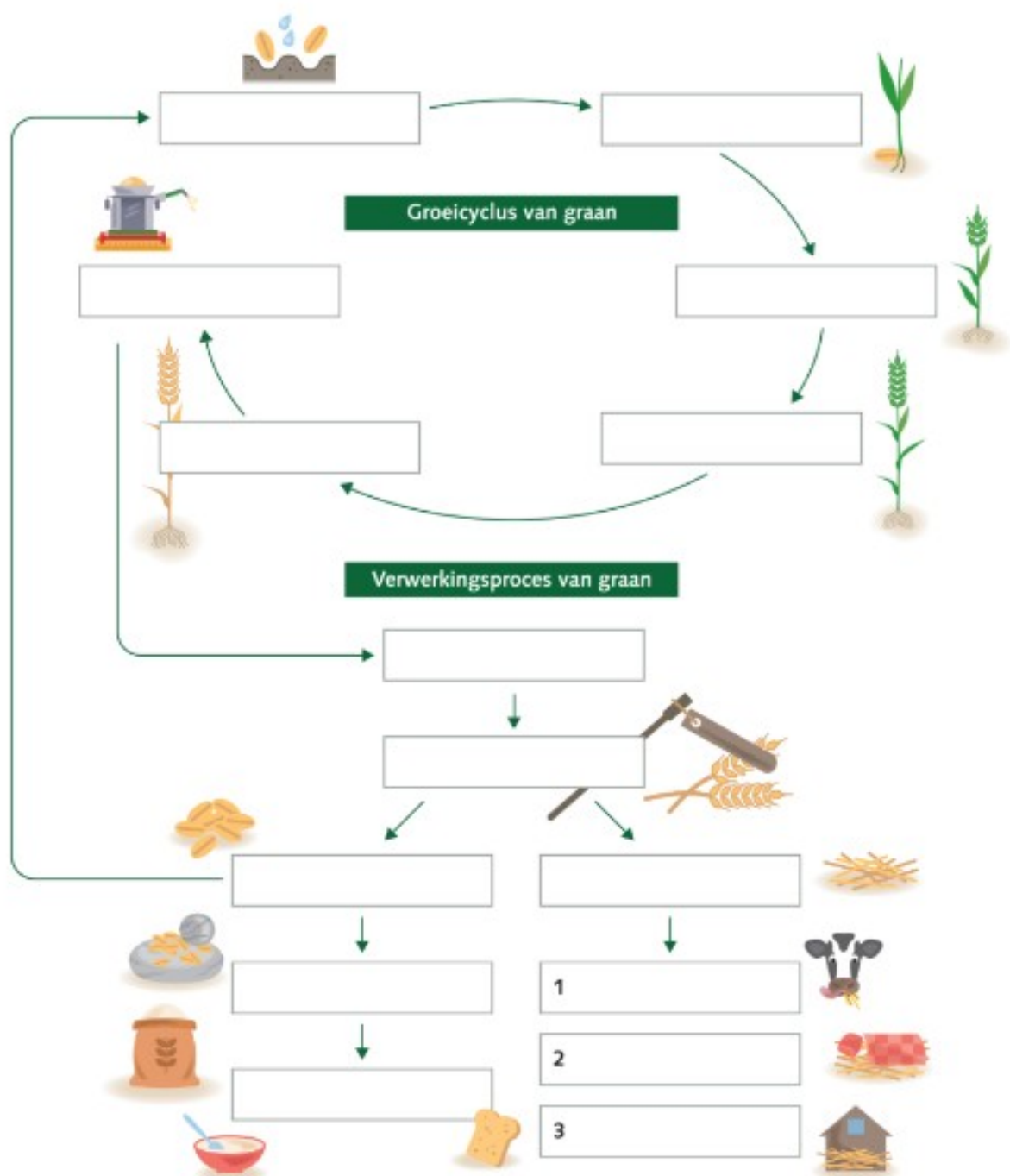
Kies je opdracht.

A Maak een menukaart van gerechten uit de tijd van de hunebedbouwers.

B Maak een menukaart van de lekkerste gerechten uit onze tijd. Wat is jouw favoriete gerecht?

ZO ZIT HET BIJ GRAAN

Ik weet nu waarom graan het belangrijkste gewas voor hunebedbouwers was.

Ik ga nu _____

Burgerschap

Vraag van
vandaag

Waarom heb je afspraken nodig als je in een samenleving leeft?

1

Maak de opdrachten.

a Deze afspraken waren belangrijk in het vuurplaatsgesprek:

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

b Kleur de afspraak groen die voor jou het belangrijkste was.

c Kleur de afspraak rood die voor de groep het moeilijkst was.

d Leg uit:

- 1 De groene afspraak vind ik belangrijk, omdat _____
- 2 De rode afspraak was moeilijk, omdat _____

2

Schrijf op.

Schrijf de belangrijkste afspraak op die jullie in de klas hebben.

3

Bekijk de plaatjes en maak de opdrachten.

1 Wat vind jij het belangrijkste? Kruis aan.

☐

☐

2 Leg je antwoord uit.

4

Lees samen bron 1 en beantwoord de vraag bij het verhaal.

Welke afspraak kunnen de hunebedbouwers maken om ruzie te voorkomen?

BRON 1

Samen werken, samen delen

- 7 Stengels pakken, snijden en op de grond laten vallen, steeds weer, urenlang. Vermoeid veegt Jur het zweet van zijn voorhoofd. Ze oogsten vandaag het graan. Iedereen helpt mee. Sommigen snijden de halmen af met hun sikkels, zoals Jur. Anderen rapen ze op en leggen ze in bundels te drogen. Zo samenwerken gaat
- 5 het snelst.
- 'Ik moet even plassen,' zegt Jur. Hij steekt zijn sikkel in zijn riem en loopt het bos naast de akkers in. Als hij geplast heeft, merkt hij dat hij dorst heeft. Een eindje verderop is een beekje. Hij drinkt wat en gaat dan op het zachte mos liggen. 'Eventjes maar...', denkt hij. Het geluid van het kabbelende water naast hem
- 10 klinkt heerlijk. Hij zou zo in slaap kunnen vallen...
- 'Jur!' Ineens staat Choema naast hem. Ze hoort bij de groep die de halmen moet rapen. 'We waren bezorgd om je, maar je ligt hier gewoon te luieren. Terwijl wij hard werken!' Choema beent al terug naar de akker. 'Dit bespreek ik met de anderen,' roept ze over haar schouder. 'Jij hebt geen recht op jouw deel van
- 15 de oogst. Dat vind ik!' Oeil Bezorgd holt Jur achter haar aan.

Beantwoord de vraag.

Kies je opdracht.

- Het is een spel voor twee spelers.
- Bedenk drie of vier spelregels.

Schrijf de spelregels op en laat twee andere kinderen jullie spel testen.

- bij een voetbalwedstrijd?
- in het verkeer?
- op school?
- in die dierentuin?

ZO ZIT HET BIJ **AFSPRAKEN**

Een afspraak is een _____

Afspraken helpen om _____ en _____

Ik weet nu dat voor samenleven in een groep regels of afspraken nodig zijn.

Ik ga nu _____

Vraag van
vandaag

Hoe zoek je op een goede manier naar informatie?

1

Maak een goede zoekopdracht.

Doe het zo:

- Onderstreep eerst het onderwerp met blauw.
- Maak dan het zoekwoord groen.
- Schrijf daarna de zoekopdracht op.

1 Wat voor soorten potten zijn in hunebedden gevonden?

Zoekopdracht: _____

2 Hoe werden hunebedden gebouwd?

Zoekopdracht: _____

3 Welk werk doet een archeoloog?

Zoekopdracht: _____

2

Kruis aan.

Waar kun je het beste antwoord vinden op deze vragen?

Kies er maximaal twee per vraag.

	In een boek	Op internet	In de krant van vandaag	Aan iemand vragen
Wat voor weer wordt het vandaag?	☐	☐	☐	☐
Hoe heette de koning van Nederland in het jaar 1820?	☐	☐	☐	☐
Wat is de snelste weg naar de supermarkt?	☐	☐	☐	☐
Waar ligt de hoofdstad van Denemarken?	☐	☐	☐	☐

3**Maak een goede zoekopdracht.**

Bekijk bron 1 en 2. Denk terug aan de voorwerpen en gereedschappen van de hunebedbouwers.

a Bedenk drie vragen over de voorwerpen en gereedschappen.

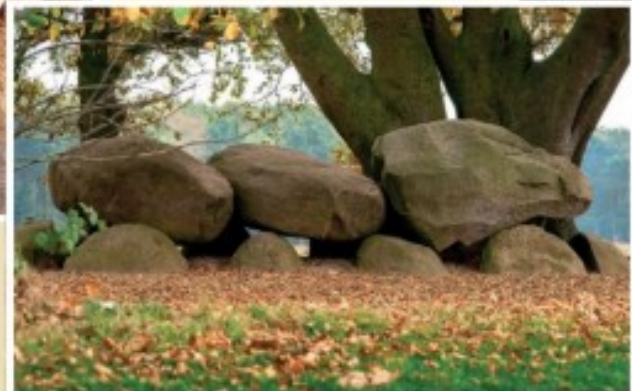
- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

b Bedenk bij elke vraag een goede zoekopdracht voor internet. Een zoekopdracht bestaat uit een onderwerp en een zoekwoord.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

c Vul je zoekopdracht in een zoekmachine in. Staat je antwoord bij de eerste of tweede link? Zet een rondje om 'ja' of 'nee'.

- 1 ja / nee
- 2 ja / nee
- 3 ja / nee

BRON 1**BRON 2**

‘Kijk, zo moet het!’

- 1 Ewe zit naast zijn oma. Om hen heen liggen bergen draderig spul. Dat komt uit de stelen van vlas. Die plant groeit op hun akkers. Wonderlijk, vindt Ewe, die draden in de stelen. Tijdens het plukken van kruiden in het bos heeft hij ontdekt dat veel andere planten dat ook hebben. Brandnetels bijvoorbeeld. Soms haalt
- 5 oma daar ook de draden uit.
- Oma pakt een streng van het draderige spul, legt een knoop in de bovenkant en verdeelt de onderkant in twee dunnere strengen. Die draait ze razendsnel in elkaar. Zo ontstaat touw waarmee ze kleren kan maken. Ze ziet Ewe nieuwsgierig kijken en beweegt langzamer. Dan kan hij beter zien wat ze doet.
- 10 Na een tijdje geeft ze hem ook een streng. Ewe doet oma na: draaien, over elkaar heen leggen, weer een stukje draaien...
- Eerst lukt het niet. ‘Rustig aan. Probeer nog eens,’ zegt oma.
- Na een tijdje gaat het beter. Het duurt niet lang of Ewe heeft touw gemaakt. Oma knipoogt naar hem. Wat is hij trots!

4

Lees samen bron 3 en beantwoord de vraag.

Hoe komt Ewe aan informatie om touwen te maken?

5

Kies je opdracht.

A Raadspel voor twee tot vier spelers. De spelers zijn om de beurt spelleider.

De spelleider neemt een voorwerp uit de klas in zijn hoofd. De spelers moeten raden welk voorwerp het is. Zij stellen vragen over het voorwerp die de spelleider alleen met ‘ja’ of ‘nee’ beantwoordt. Is het voorwerp geraden, dan is de volgende aan de beurt.

B Verzin welke vraag bij het antwoord hoort.

- 1 Grote, zwart met wit gevlekte dieren die gras eten en melk geven.
- 2 Een ronde steen met groeven erin om koren mee fijn te malen.
- 3 Gereedschap om zware voorwerpen met minder kracht op te tillen.

ZO ZIT HET BIJ ZOEKOPDRACHTEN

Je zoekt naar informatie op het internet met een _____.

Een zoekopdracht bestaat uit _____.

Je bepaalt het belangrijkste
zoekwoord. Dat is het _____.

Je bepaalt het tweede
zoekwoord.

Je wilt weten: 'Hoe oud zijn
hunebedden?'

Het belangrijkste
zoekwoord is _____.

Het tweede zoekwoord is _____.

Ik weet nu hoe ik een goede zoekopdracht maak om informatie te zoeken op internet.

Ik ga nu _____